

Oponentský posudek habilitační práce

Masarykova univerzita Brno

Lékařská fakulta

Habilitační obor: Onkologie

Uchazeč: MUDr. Iлона Kocáková, Ph.D.

Pracoviště: Klinika komplexní onkologické péče, Masarykův onkologický ústav

Habilitační práce: Farmakoterapie v komplexní léčbě kolorektálního karcinomu.
Komentovaný soubor publikací.

Oponent: Prof. MUDr. Zdeněk Kala, CSc.

Pracoviště: Chirurgická klinika LF MU
Fakultní nemocnice Brno-Bohunice
Jihlavská 20
625 00 Brno

Text posudku

Habilitační práce MUDr.Kocákové Ph.D. je věnována problematice diagnostiky a léčby kolorektálního karcinomu. Pracoviště KKOP MOU Brno má dlouholetou tradici v léčbě tohoto onemocnění a autorka se problematice věnuje dlouhodobě.

Habilitační práce má 476 stran. Vlastní text je rozdělen do čtyř hlavních částí věnujících se jednotlivým modalitám léčby kolorektálního karcinomu. Na závěr práce je uvedeno doporučení pro praxi. Krátký úvod seznamuje s problematikou kolorektálního karcinomu v České republice a formuluje čtyři hlavní cíle habilitační práce. V každé kapitole je nejprve seznámení s problematikou a následuje soubor publikací autorky na toto téma.

První kapitolou je Chirurgická léčba kolorektálního karcinomu. Autorka prokazuje i v části věnované chirurgickým metodám velmi široký přehled o aktuálním stavu problematiky a shrnuje vlastní zkušenosti s vlivem onkologické léčby na typ a rozsah chirurgického výkonu. Dokládá celkem 19 publikací u nichž je autorem nebo spoluautorem prací věnujících se chirurgické problematice.

Druhá část se zabývá radiační léčbou kolorektálního karcinomu. Jsou důsledně pospány indikace radioterapie, jak v režimu neoadjuvantní nebo adjuvantní léčby, tak v indikaci kurativní nebo paliativní léčby. Jsou uvedeny kombinace s vhodnou chemoterapií a dávkování radioterapie. Přehled nejčastějších vedlejších nežádoucích účinků shrnuje tuto problematiku do ucelené kapitoly dávající jasné závěry pro praktické užití této léčebné modality. Je uvedeno 16 publikací k tomuto tématu, které jako autorka nebo spoluautorka sepsala v průběhu 12 let.

Třetí část je logicky nejrozsáhlejší a věnuje se cytostatické léčbě kolorektálního karcinomu. Nejprve je uvedena velmi racionální úvaha o prospěchu onkologické léčby a nutnosti důkladného zvážení její indikace na základě mnoha faktorů základního onemocnění, celkového stavu pacienta i použitého konkrétního léku. Velmi příhodné je uvedení kritérií jimiž se hodnotí efekt onkologické léčby: WHO a RECIST. Vysvětlení základních termínů

pro stanovení délky trvání léčebné odpovědi je příhodné pro pochopení následujících částí věnujících se jednotlivým typům léčby s použitím chemoterapie. Komentáře k postavení transrektální ultrasonografie v diagnostice karcinomu rekta a požadavkům na histopatologický staging po neoadjuvantní terapii se dotýkají aktuálních témat, jsou přehledně zpracovány a čtenář získá rychle a přehledně přesné informace. Vlastní zkušenosti a aktuální léčebný postup na pracovišti autorky jsou shrnutím komplexního postupu s využitím všech léčebných modalit kombinovaných s chemoterapií. Diskutována je i problematika complete response po neoadjuvantní léčbě nádorů rekta a prediktivních ukazatelů na výsledky komplexní terapie. Následuje výčet 54 publikací v nichž MUDr. Kocáková publikovala vlastní zkušenosti.

Poslední část je věnována biologické léčbě kolorektálního karcinomu, která v posledních letech významně změnila výsledky léčby zejména metastazujícího kolorektálního karcinomu. V uspokojivé míře seznamuje s vývojem a mechanismem účinku těchto přípravků. Jsou shrnuty indikace, nežádoucí účinky a vlastní zkušenosti s možnou kombinací těchto léků s ostatními léčebnými modalitami. Uvedeno je 27 vlastních publikací zabývajících se biologickou léčbou.

Práce je logicky členěna, jednotlivé části na sebe vhodně navazují. Nedostatkem k přehlednosti práce je absence číslování stran u uváděných publikací, což zhoršuje orientaci při hledání jednotlivých částí. Číslování stran je pouze u teoretických úvodů jednotlivých kapitol. Obsah je přesný, stejně tak seznam použitých zkratk.

Závěrečný souhrn pro praxi na stranách 469 – 472 je věnován jak diagnostice tak strategii léčby pacientů s různými stadii onemocnění. Dokresluje skvělou orientaci autorky v dané problematice, kdy dokáže přehledně shrnout důležité údaje včetně nástinu možného dalšího vývoje léčby v budoucnu.

Dotazy oponenta

1. Podle jakých vyšetřovacích metod hodnotíte complete response po neoadjuvantní léčbě a jak pacienty sledujete?
2. Za jak dlouho po neoadjuvanci tumoru rekta považujete ideální čas pro restaging?

Závěr

Habilitační práce MUDr. Ilony Kocákové, Ph.D. „Farmakoterapie v komplexní léčbě kolorektálního karcinomu. Komentovaný soubor publikací“ z pohledu chirurga“ popisuje téma vysoce aktuální. Nárůst výskytu kolorektálního karcinomu je zneklidňující, na druhé straně výsledky komplexní multimodální léčby jsou velmi povzbuzující. Práce je původní, uváděny jsou publikace autorky a jejích spolupracovníků z MOU. Cíle stanovené na začátku habilitační práce byly splněny a přesně vysvětleny.

Předložená práce splňuje rozsahem a obsahem požadavky § 72 Zákona o vysokých školách č.111/1998 Sb. kladené na habilitační práci v oboru Onkologie.

Doporučuji proto vědecké radě Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity v Brně přijetí této práce v předložené podobě k obhajobě a na jejím základě doporučuji jmenování MUDr. Ilony Kocákové Ph.D. docentkou v oboru Onkologie.

V Brně dne 17.5.2014

Prof. MUDr. Zdeněk Kala, CSc.